

TKIVO- 1.KROVNO(EPITEL-neposreden stik zunanostjo (koža), ENDOTEL-notranje stene organov(črevo)) nima lastnih žilnih kapilar, celice so med seboj tesno povezane, prejema O₂ in hranila iz veziv. tkiva pod njim. Ščitijo celice oz notr.okolje pred zunan. in izhlapevanjem

2.MIŠIČNO TKIVO:

1. **prečnoprogasto**(mišice)-več jeder, dolge nitaste celice
2. **gladko**(žile,želodec)-majhne vretenaste celice, eno jedro, niso progaste
3. **srčna mišica**-razvejane celice, eno jedro **3.VEZIVNO**:najobsežnejše tkivo v telesu, celice so obdane z **medceličnino**(niso povezane), vezivno tkivo daje obliko organov in povezuje med seboj različne strukture.
1. **rahlo vez. tk.**-celice(fibroblasti), kalogenska vlakna **2.hrustanec**-hrustanec prejema hranilne snovi z difuzijo preko medceličnine, celice(hondrociti) **3.kostno tk.**-hranilne snovi dobijo preko žil po haversovem kanalu naprej z difuzijo, celice(osteocite) **4.maščobno tk.**-celico sestavlja pretežno maščoba **5.krvno tk.**-medceličnina(krvna plazma), tri vrste celic (eritrociti-rdeče krv., levkociti-bele krv., trombociti-krvne ploščice) **4.ŽIVČNO**: sestavljeni iz nevronov(prenašajo živčne impulze) in glia celic(obdajajo nevrone), nal: usklajevanje telesnih dejavnosti

KOŽA-naloga: zaščita,izločanje odpadnih snovi, termo regulacija, čutilna f., tvorba vit. D, žlezna f.(lojnica...)

3.plasti:1.vrhnjica:ni krvnih žil O₂ in hrano dobijo celice z dif., deljena na dve plasti rožena plast(odmrle celice se luščijo in odpadajo(kreatin)) in zarodna plast(živi del vrhnjice,celice se stalno delijo) **2.usnjica**:se tesno prilega vrhnjici,nanjo je prirasla s pupilami(prstni odtisi), sestavlja jo čvrsto vez.tk.

3.podkožje:sestavljen iz rahlega vez.tk. in mašč.tk.,služi kot zaloga hrane, toplotni izolator **Bolezni kože**:akne,luskavica, glivice,kožni rak,bradavice,kurje oko.

REGULACIJSKI SISTEMI-hormonalni sistem skupaj z živčevjem uravnava homeostazo(stabilno notranje okolje)najpomembnejše žleze:moda,jajč.,treb.slin.,ščit.,hipof., nadledvična ž. **hormoni**: so snovi ki se tvorijo v žlezah, prenašajo se po krvi do tarčnih celic, te celice imajo na površini receptorske mol. Na katere se vežejo hormoni po sistemu "ključ-ključavnica" **kem. zgradba hor.**:derivati aminokislin (adrenal., FSH,LH,...),peptidi in proteini (inzulin, glukagon,...), steroidi(estrogen,testo,...) **HIPOFIZA**:leži pod možgani,pod hipotalamusom, majhna, zgrajena iz dveh režnjev

ŠČITNICA:leži v vratu pod glasilkami,najpom. hormon. tiroksin (uravnava presnovo(jod)) **PRIŽELJC**:leži v zgornjem delu prsnega koša za prsnico, dela bela krvna telesa(ščitijo telo) **TREBUŠN A** **SLINAVKA**:v črevesju pod želodcem, ima nalogo prebavne ž. (eksorivna) in hormonske ž.(endokrivna)

Bolezen:diabetes- tip1(mladostni), tip2(pojavi se z starostjo)